

שם רגלי מליכות אותי

אירית דברת

There Do My Feet Lead Me

Irit Dovrat

שם רגלי מוליכות אותי

אירית דברת

עורכים ראשיים: קונטנטו - הוצאה לאור בינלאומית
עריכה ספרותית: ורד לוי ברזילי
עריכה לשונית: יונת הורן
איור על העטיפה: תמר דברת
עיצוב העטיפה: ליליה לב ארי

© 2015 כל הזכויות בעברית שמורות לאירית דברת
ולהוצאה לאור בינלאומית Contento

כל הציטוטים המופיעים בספר זה נכללו בו באישור
© כל הזכויות שמורות למחברים ולאקו"ם

איסרליש 22 תל אביב 6701457
www.ContentoNow.co.il

אין להעתיק ספר זה או חלק ממנו וכן לאחסן בבנק נתונים או להעביר
בשירותים מקוונים, לשכפל, לעבד, או לתרגם בכתב, ללא אישור בכתב מהמוציא לאור

מסת"ב: 2-330-550-965-978
דאנאקוד: 150-488

נדפס בישראל תשע"ה 2015
Printed in Israel

אִידִית דְּבַרֶת

שֵׁם רִגְלִי מוֹלִיכּוֹת אוֹתִי

”הוא (הלל הזקן) היה אומר כן:
למקום שלבי (שאני) אוהב, שם רגלי מוליכות אותי.”
(בבלי סוכה נ”ג)

פרולוג

בסוף אני מחליטה להתחיל בָּךְ.

אפשר היה להתחיל בשיחת הטלפון שאני מקבלת מאסף, ואחר-כך בסיפור איך אסף יושב מולי באי של פְּניקוֹס בחדר האורחים הקטן מול הים ומניח מולי מציאות חדשה. ואיך הוא מחזיק את הידיים שלי אצלו, בתוך ידיו חזק וחם.

אסף מולי. אני קמה ונצמדת עם הגוף אל החלון. הזכוכית הצוננת צופה בשקוף רחב את הים. המגע שלה חלק וקר, ובתוכי באר עמוקה המבעבעת רטט בלתי פוסק שלא יודע לעצור את עצמו, שעדיין לא מבין מה הוא. אין מה שמחזיק אותי ברגע הזה.

אסף מולי. יושב שקט, מרכין ראש, רוכן קדימה, שתי ידיו על הברכיים תומכות אותו, ואז מרים אלי מבט דרוך היודע את הימים שיבואו. אני נצמדת אל עומק הזכוכית הקרירה ומשטחת מולה את הגוף שלי. כשהרגליים לא יכולות עוד אני מסתובבת אל המבט של אסף, נשענת לאחור ומחליקה לאורך השמשה הקרירה, קורסת, למטה, למטה. משחזרת כמעט במדויק את תנועת הקריסה שלי אז, במסדרון בית החולים כשהרופא יצא מהחדר שלך.

ברגע הזה, בתנועה הזאת הצמודה כל כך לשקוף הזוגיתי ומספרת שני מצבים בחיי, אני מבינה שאולי זה יהיה ריקוד, לא מילים נכתבות שחור על דף לבן חלק. אני רוצה לרקוד את מה שאסף אומר לי עכשיו. אני רוצה לחולל את תשובת הגוף במרחב שהגוף יכתוב את עצמו ואת מה שהוא, יוליך את המילים מתוכו גולמי, ראשוני, בלי מתווך, בלי

אני הכותבת, ומתוך התנועה תיווצר מילה ותיוולד. כאילו רציתי לכתוב מחול על במה לבנה כמו דף נייר.

טלפון. אני ממהרת לענות, נשלפת מתוך המאמר שסיימתי לכתוב לפני יומיים ואני קוראת קריאה אחרונה במרפסת הצופה את הים.

"היי מיקי..."

"אספי, אתה לא מאמין, אני בדיוק בקריאה האחרונה של המאמר..."
 "אני כאן." מתכת קרה מתחילה לזרום אל הרגליים שלי. "מה זאת

אומרת כאן?"

"עליתי על טיסה והגעתי. אני יודע שזאת הפתעה גמורה, אבל אני רוצה לראות אותך. יש לי משהו לספר לך." אני לא מצליחה לענות לו.
 "מיקי?"

"אני פשוט לא מבינה מה קורה..."

"הייתי חייב להגיע. זה לא לטלפון, ניפגש עוד מעט."

"אבל מה קרה. קרה משהו לילדים? מה קרה, אספי? אני משתגעת עוד רגע."

הוא יודע. הוא הבין. הוא גילה משהו.

"הילדים בסדר, אל תדאגי להם. אני צריך שנדבר. הייתי חייב לראות אותך. בלי לחץ. הכול בשליטה."

"אספי, אתה עובד עלי. מה פתאום אתה כאן? עוד יומיים אני חוזרת."
 "רציתי שנהיה לבד."

"אז מה, להזמין מונית, או שתגיעי לקחת אותי?"

עם השיחה אחר כך, בחדר האורחים הקטן מול הים, מתחיל הריקוד שלי - לא מה שנאמר, מה שאסף מסביר לי ומנסה להרגיע, אלא מה שנספג אל תוכי, והולם בראשי את משמעותו.

בלי לחשוב ולתכנן יוצאות מהגוף שלי תנועות כמו היו ציפייה חבויה ונשכחת שהמתינה לפרוץ מהנסתר והעטוף החוצה. תנועות כאילו הן מילים מהלכות בחלל, מתנועעות מהנאמר לנרקד.

אני מעזה לפנות אל החלום לרקוד.

יכולתי להתחיל באי של פניקוס, רק שעה וחצי בקו אווירי מהבית, רק עשרה ימים שאני כאן. עשרה ימים שבהם צנחתי באוושה חרישית של מעלית, מהקומה החמישים ומשהו של שנותיי, אל תחתית ההתרחקות, אל הכי רחוק שאני יכולה בזיכרון, אל קומת המרתף שלו. ואז הטלפון מאסף.

המחשבות שלי דוהרות במהירות האור על אוטוסטראדה רבת מסלולים, מזגזגות בין הנתיבים. בהבלחה של רגע, אני רוצה לרדת ממנה, לעלות על הנתיב הנגדי ולחזור. בעת הלחיצה על הבלם אני מטה את ההגה. הגלגלים משמיעים חריקה צורמת. אנחנו עולים על הנתיב ההפוך.

עשרה ימים כאן, ואני מחפשת את ההתחלה, את המשפטים הראשונים, את ה"בראשית ברא" ... את ה"היה היתה" ... "היה היתה פעם ילדה שרצתה להיות הילדה הכי טובה". בנואשות של פיטר פן אני מנסה לתפור לגופי, בתפר נסתר, את הצל שלי שחמק ממני.

אם היה לזה צבע – זה היה שחור לבן. אם היה לזה ריח – זה היה ריח שרוף של חמסין. אם היה לזה מגע – זה היה יבש שורט וחם. אם היה לזה טעם – זה היה חמציץ. המקום שם הכול התחיל.

ככה רציתי שהריקוד יתחיל – עם בד כותנה לבן, חיתול שעוטף אותי, תינוקת ביומה הראשון.

אני אפילו כאילו זוכרת. "היום הראשון של הילדה שרצתה להיות הילדה הכי טובה". אולי זאת ההתחלה. כל כך הרבה פעמים סיפרת לי את התמונה הראשונה באלבום שלי.

בתצלום מחזיקה אותי אחות במדים לבנים. היא עומדת בחצר רחבה וחשופה, אור בוהק של שמש ברום השמים מציף אותנו ללא צל, קופח, ומטיח בנו את חומו העז. אני חבילה עטופה בסדיניית לבנה, בתוך ידיה.

אבי צילם. פנים זעירות בנות שעות ספורות. עיניים עצומות מוצגות אל המצלמה.

האחות מחזיקה אותי ומחייכת אל אבא שלי. היא נשאת אל גבריותו ואל עורו השחום. אני מזהה רכות בשפתיה, תשוקה המפסקת אותן קלות וחושפת שיניים לבנות, היא רוצה אותו בעיניים יוקדות. אני נישאת על ידיה באוויר והיא מרחיקה אותי מגופה כאילו היא מגישה אותי. לא אני מושא הצילום. זה החיוך שלה, המבט שלה אליו.

באותו יום חרצו בעור התינוקת שלי צלקת ראשונה בנקודה חבויה בגוף, תחתית הגב, רגע לפני שנפתח האגן לישבן תינוקי חמים ומתוק. ניתוח קטן, זיהום שדבק בי אחרי שהוציאו אותי החוצה ביום חם.

היום הראשון בחיי. אני סופרת: אחת, תצלום ראשון; שניים, אחות יפה שיילדה אותי, ואחר כך הצטלמה איתי; שלוש, קנאה שקינאת לה את, יודעת ומבינה מתוך הגוף העייף והמרוקן אחרי הלידה; ארבע, חום כבד של סוף האביב; חמש, כעס שכעסת על אבא שהוציא אותי במזג אוויר כזה החוצה אף על פי שביקשת שישאיר אותי לידך.

זוהי התמונה הראשונה שלי, התמצית, החלקיק הקטן ביותר בהווה שלי ששמר על תכונותיו. עוד עשרה ימים נשארתי להשגחה בבית החולים ואת, אמא, נסעת כל יום הלוך ושוב כדי להיניק אותי.

כאן אני יכולה

בסוף אני מחליטה להתחיל בֶּף או אולי עלייך או איתך, כי רק כאן אני יכולה.

ים כחול נפרש לפניי. הר גבוה של עצי אורן מחטניים מאחוריי, ריחו, ריח הקיץ של כרמל שאהבת, רק כאן אני יכולה – רחוקה מכולם, במרפסת הצופה אל הים התיכון, אותו הים הנוגע בגליו גם שם. המרפסת מוצלת ענפי עץ תות. הירוק שלהם עז ורחב, גדוש בפירות מתוקים. אני רואה בקצה הבוסתן עץ שיזף בר עירום מעלים. הצללית שלו נראית מרחוק כמו אבוקה לוחבת והוא כפוף מעומס פרי אדום כהה, כמעט סגול, עסיסי ובשל כל כך.

אני יורדת ומצלמת בשבילך בקלז-אפ את עץ השיזף. מצלמת גם צלחת מצוירת במכחול עדין. גווניה תכלת וירוק והיא עמוסה פירות אדומים שנקטפו מהעץ. מצלמת בשבילך כי אני עדיין ילדה טובה ואת אמי.

לא כל כך רחוק אני נוסעת. אורזת את המינימום, ובסוף לוקחת יותר ממה שנדרש לי. אני נרגשת מהפֶּדה, מהלבד, ממה שמצפה לי, אבל לא באמת נפרדת. מלווה אותי אמתחת זיכרונות סמויה מעין. הם מגיחים מתוך הנופים הים תיכוניים האהובים עלי, נמסים בדם, מתמצקים מחדש וזורמים כמו תאים מוארים בעורקים.

מתרחקת... מתקרבת... כל הדרך לשדה התעופה, בטיסה הקצרה ובאוטובוס לכפר של פניקוס. האוטובוס מרווח ויושבים בו נוסעים

מעטים המפוזרים באקראיות לאורכו. מבטיהם בוהים בשתיקה מהחלון. ההר והים.

הנסיעה מתמשכת. הכביש מתפתל לאורך חוף ים, צופה אל מפרצים כחולים, מטפס אל ההר ויורד. נסיעה אטית, משתקה מתחנה לתחנה. נוסעים יורדים, עולים, פוסעים אל אחורי האוטובוס, מהנהנים לשלום ומתבוננים בי במבט שואל. אני פנים לא מוכרות להם. באחד הכפרים הנפרשים על שלוחת הר אנחנו עוצרים ליד כיכר מוצלת. בחור צעיר לבוש חולצת פולו שצבעה טורקיז ממהר לרדת, מוציא מתא המטען סלים עמוסים סחורה מהעיר. נשים ממתונות בכיכר ומתקרבות, מזהות את הסל שלהן, מפשפשות בו, בודקות תכולה, משלמות לו ולוקחות את הסל. את הסלים הכבדים הן נושאות בשתיים.

עוד תחנה. האוטובוס כבר כמעט מתרוקן. אדם מבוגר עולה לאוטובוס ומבקש דבר-מה מהנהג, אולי שיביא בדרכו חזרה משהו שאין להשיג אצלם. תנועות ידיו נרגשות. אני מתבוננת בהם בסקרנות, מנסה לפענח. זה נראה לי משהו דחוף, אולי תרופה. הוא מוציא ארנק ורוצה לשלם. הנהג מסרב בתקיפות, טופח בידידות על גבו ואחר כך האיש יורד. הכביש הופך משובש, עובר בין יערות אורן ומטעי שקדים וזיתים.

עלייה תלולה עד לכפר הבא. בתחנה מחכה זוג מבוגר. ילדה היושבת לפניי רואה אותם מהחלון, מנופפת להם בידה ומדלגת מעל המדרגות לקראתם, אולי סבא וסבתא... אם סבא – מנשק את ראשה. אם סבתא – בוכה. קרה משהו. אסון? שמחה? אני לא מזהה את שפתם, רק מנחשת דרך מחוות גוף, תנועות ידיים, הבעות פנים.

נשארנו שלושה נוסעים אחרונים היורדים בכפר של פניקס וכריסטייה – תחנה אחרונה. מכאן הדרך ממשיכה לאורך החוף אל האזור התורכי של האי. בין חנויות קטנות שבמרכז הכפר סמוך לתחנה אני מזהה את המכולת של יאניס. כמעט שלא השתנה דבר. אותם שקי יוטה עמוסי קטניות, אורז ודגנים, ריח זיתים שחורים במלח, לחם טרי, גבינות

מושרות במים ונקנות במשקל, קפה מר. השפם של יאניס מרקד מולי בחיוך מזמין. אולי הכרס שלו קצת תפחה.

"הלו, הלו, מדאם. וולקום. וולקום. לונג טיים נו?" אני מחייכת אליו, פותחת מחדש גשר זמני.

"הזבנד? צ'ילדרן? נו כאמין?"

לבד.

אני משאירה אצלו את המזוודה שלי – פניקוס יביא אותה אלי מאוחר יותר באוטו שלו – ומקבלת מפתחות. באופנוע, שבקושי מצליחה לארגן על הסבל שלו את מה שרוצת איתי עד הערב, אני עולה בכביש המתפתל מקו החוף גבוה, אל במת ההר השולחת זרוע ארוכה אל מעל המפרץ הכחול, כל כך כחול... וכל הזמן הזה, מנסחת התחלות.

הפגישה כאן

אני יכולה להתחיל בפגישה המצפה לי כאן – מכתב שהגיע סגור במעטפה משום מקום, ובחר להיות משפט אחד של שלוש מילים מתוך כל המילים והאפשרויות. או להתחיל בתמונות שלך, אמא, שהבאתי איתי לכפר: תצלומים מתוך האלבומים שאספתי מהבית שלך ואני בוחנת אותם כאילו פוגשת פעם ראשונה ומנסה לפענח ממרחק השנים את הרגע שמביט אלי מתוך התצלום.

תצלום אחר תצלום. אני מעמיקה מבט אל רגע נבחר בקפידה ללא ספונטניות, מי עומד ליד מי, מנח ידיים, הבעת פנים, חיוך, לאן פונה המבט שהצלם לכד ודייק אותו במרחב ובזמן – רגע שכאילו קפא אל עצמו בקליק, ואז ההמתנה לסרט הצילום שיצולם עד סופו, שלושים ושש תמונות. ואז ההשתוקקות המלווה את ההמתנה לפיתוח, ואז תצלום שחור לבן, או מאוחר יותר בזמן תצלום צבעוני, יניח את עצמו על הדף כך שאני, ממרחק השנים, אצפה בך, אנסה להבין, למדוד את המרחק שבין מה שאני זוכרת לבין מה שמגלה התצלום.

זה בעצם אותו דבר, אותה התחלה. הבאתי אותך איתי לכאן, למקום הפגישה שנקבעה במכתב. דואר אוויר, ללא שם שולח, ללא כתובת, ללא חתימה; דף שורות שנתלש ממחברת והוכנס מקופל למעטפה; משפט אחד. "רוצה לפגוש אותך", שם של מלון ומועד בלי אפשרות לתגובה או למענה, בלי לציין היכן המפגש.

אני יודעת מי השולח, מי הרוצה. יודעת היכן רוצה. תוקה אם באמת

יגיע אחרי כל כך הרבה שנים, ומי באמת הוא זה שיגיע, וחושבת שבוודאי גם הוא תוקה מי אני שתגיע, אם בכלל תגיע.

אני יודעת שזה כאן, מקום שהיינו בו יחד פעם, לפני שנים רבות, חופשה יחידה שלנו, רק הוא ואני. על החוף פגשנו את פניקוס. הוא השכיר לנו אופנוע והמליץ על המקומות הכי קסומים ונידחים באי שלו.

בחור צעיר פניקוס, וגבוה. ראשו תלתלים סבוכים, עיניו בוערות. הוא נמלט מהכפר שלו תוך כדי הפגזות של התורכים שאחר כך פלשו לכפר. רבים מבני משפחתו נהרגו. אחדים ברחו. פניקוס התחיל חייו מחדש בתוך בודקה קטנה לצד הדרך. הוא משכיר לתיירים ולנופשים כל מה שאפשר: אופניים, משקפות, ציוד צלילה, כיסאות פלסטיק קטנים לים, שמשיות... ואופנוע אחד שעמו נמלט בלילה ללא ירח, כשהוא מרכיב מאחור את אחותו הצעירה, חושש שאם תישאר בכפר יפגעו בה. הם נסעו בדרכים הרריות שרק בן המקום מכיר וחצו את הקווים לצד היווני של האי.

החופשה הראשונה שלנו כאן, היחידה, חוזרת אלי פתאום מקופלת, חבויה בתוך מעטפה, איגרת דואר אוויר השולחת זרועות של ריחות ומראות אל היום, מהססת את מה שבניתי וחופרת מחילות של זיכרון המערערות את היסודות שהם מראית העין של חיי.

מרחק של שעה וחצי טיסה

ביום ההולדת שלי רוח של חמסין כבד מנשב ריחות חרוכים ושמשי עכורה, כמו ביום שנולדתי. החמסינים התחילו מוקדם השנה. המכתב נכתב אלי בתשעה בחודש, היום בו נולדתי. הוא זוכר.

אחר כך ההתרגשות וההרווחה הפורצת חפוזת ומבועתת מתוך בהלה. מזל שאני הוצאתי את הדואר ולא אסף. הוא לא היה פותח מכתב הממוען אלי, אבל היה שואל, כי מי מקבל היום מכתבים בדואר אוויר. על המעטפה – סימני מחיקות של כתובות ישנות שלנו. דרכים נפתלות עובר המכתב ונודד בין מקומות שגרנו בהם, עד שמוצא אותי כאן. על המעטפה רשום שמי כנמענת ושם משפחתי היום, אך לא רשום בה שם השולח. לכן כנראה לא הוחזר המכתב. אחרת, אולי לא היה מגיע אלי. אחרי שאני קוראת פעם אחר פעם את המשפט האחד המזמין אותי לפגישה ומחפשת רמזים להסבר כלשהו, לנימוק, מתחיל לפעפע הכעס על החוצפה, על זה שמתאים לו, והוא בטח לא השתנה אם ככה הוא מעז, ולא!

במעיכה של יד רוטטת ומזיעה המחביאה בתוך אגרוף קפוז, אני מכדרת את המכתב לתוך התיק שלי, סוגרת עליו את הרוכסן בזיפ מהיר ונחוש. למחרת, במשרד הקטן במרומי מגדל האוניברסיטה, אני מנסה להתרכז במאמר שאני כותבת יחד עם ענבל, בוררת את המילים הנכונות ותרה אחריהן. היא עוד מעט תיכנס לחדר, ואנחנו נתכנן את הסדנה המשותפת שלנו.

אני מתייאשת; מוציאה את הכדור המקומט מהתיק ומתחילה ליישר

ולהחליק את המעטפה ואת דף המחברת התלוש. אני מחפשת שוב סימנים במשפט האחד. מנסה לפענח מתוך כתב היד את שולחו. מחפשת רמזים מוצפנים בדיו לא נראית, הסבר כלשהו בכתב סתרים שלא הבחנתי בו. עייפה מלילה ללא שינה, אני ניגשת אל החלון הקטן בחדר, שמשקיף לעבר נמל חיפה.

זיכרון ישן מגיח כמו ראש מחוספס ומקומט של צב המבצבץ זהיר ומתון מתוך השריון שלו לפני שהוא מתחיל לפסוע בצעד כבד ומשתרך. זמן אחר מזדחל לעברי, מתנער, מזדקף ולוקח אותי לשם, אל קיץ רחוק וקסום, אל החופשה שלנו, היחידה.

טיילנו באי עם האופנוע ששכרנו מפניקוס והגענו אל כפר דייגים קטן. עצרנו ליד מזה עץ ישן הנמתח מאבני חוף דוקרניות לתוך מים שקטים, הבהקים בצלילות של זכוכית ממורקת. בקצה העולם הזה, עצי זית עתיקים שגזעם מסוקס ומפותל, נושקים אל קו המים ומגדירים את שולי הדרך המאובקת המובילה אל בתים בודדים. זה הכפר.

אנחנו עוצרים ליד המזה - שלד ברזל חלוד. שפסי העץ הנמתחים בין צלעותיו בסיבים יבשים וכהים, לוחטים מחום. כפיסי עץ דקיקים וחדים מבצבצים בין השלבים בנוקשות דמומה, שורטים וחורצים את רגלינו היחפות הממהרות אל קצהו. מעדנו על מדרגות חלקות מאזוב וממלח, והחלקנו בגלישה אטית אל צינת המים, אל קרירות עוטפת בחוזקה ומכווצת את הגוף עד שנעתקת הנשימה.

אנחנו חוצים את כפות המרחבים הכחולים. הידיים נפרשות בתנועה מתונה, מפלחות באוושה חרישית של גוף במים כחולים. הרגליים ניתקות מכוח הכבידה בריחוף מחולל. קרירות המים מעוררת כמיהה של עור צרוב משמש, תשוקה מתעצמת ללהט פנימי באינסוף כחול, קריר. עד גוף בתוך גוף.

שם באי של פניקוס במרחק של שעה וחצי טיסה, אותו הים. אני מגיפה את הווילון כדי לא לראות את הכחול הזה קורא לי, מזמין

אפשרויות חדשות לחיי. מנסה לאסוף את הזיכרונות והמחשבות המרחפים ללא שליטה, לכלוא אותם שוב ולדחוס אותם לצרור הנסתר שאני נושאת. מכריחה את עצמי לחזור ולהתרכז במאמר שאני כותבת בנושא "שיח על פרוזה ושיירה של יוצרות ערביות" לקראת הרצאה בכנס במכון ון-ליר, וכופה על עצמי להיצמד למילים כתובות שירה.

נשאבתי לכתיבה של הנשים הערביות, מוקסמת ומלאת פליאה מהאינטימיות הנחשפת ביצירתן. בקריאה שלי, חוויתי אותן מתאבדות במילים אל תוך הכתיבה שלהן, במיוחד בשירה. נמשכתי אל היכולת והאומץ שלהן לכתוב יצרים ולשים את התשוקות והחלומות בלב הכתיבה, נכבשות תחת מבטים בצבע זית של הגברים שלהן בארץ שסועה ורומסת.

במאמר אני מביאה איתי את ההיבט המגדרי אל הכתיבה האישית נשית ואל הזעקה הבוקעת ממנה.

ענבל תגיע עוד מעט; היא המאזנת, מרגיעה את ההתלהבות שלי במילים מלומדות, בהירות, מוקפדות. היא תשלב בכתיבה ביקורת ספרותית נקייה מיצרים, וזו תמתן את הפראות הגולשת ממני אל המרחב האקדמי השמור.

אני נזהרת... "שמרי נפשך, שמרי כוחך, שמרי חייך", אני שרה לי אלתרמנית. לא לסכן את מה שיש. יפה כל כך היש הזה, אהוב, מחבק, תומך, הווה, נוכח, אבל קולו של העבר לא מניח לי. הוא קורא לי. געגועים רדומים, נמתחים כמו בוקעים מתוך שינה עמוקה ומתבהרים אט אט בשקיפות האור הנפרש מן העלטה.

אני זורעת היסוסים אל תוך המאמר, בוהה בו, מתקשה לכנס את המילים לכלל רעיון, ומפסיקה לכתוב. כמו תמיד כשאני לא מצליחה להתרכז – אני מתחילה לעשות. מקלידה ציונים, עורמת עבודות ומסדרת אותן בסדר אלף-בית, פותחת וילון ופותחת חלון, סוגרת חלון וסוגרת וילון, מתיישבת, מיישרת תמונה. ואז חוזרת למכתב, לשורה האחת.

מתקשרת לבטל את המפגש עם ענבל. לוקחת תיק, מפתחות.
ביציאה מבניין הפקולטה זוג מתנשק. הידיים שלו אוספות את כתפיה,
מועכות קצותיהן זו לזו. גווה מתעגל כחתול גמיש. היא נצמדת אליו.
אני יכולה לחוש ברטט התשוקה החולף באגן שלה. חיבוק רוחש להט,
מאוושש רוח חמה הנספגת לנקבים פתוחים בעורי.
נוסעת הביתה. אני ראשונה ברמזור וממתינה להולכי רגל החוצים
את הכביש. נערה חולפת לפניי. אני בוחנת אותה. היא לובשת שמלה
דומה לשמלה שהיתה לי פעם. הילוכה תמיר, חף ויחף. ככה הייתי גם
אני. כמוה נראיתי אז ולא ידעתי.

אף אחד לא עומד שם

מכתב של משפט אחד – ללא יכולת להשיב, ללא רמז – לא מניח לי בערב הזה.

אני עומדת וקוצצת סלט חתוך דק כמו שהוא לימד אותי אז במטבח הקטן במעונות הסטודנטים בירושלים, כשעוד היינו יחד. הוא עמד ליד משטח השיש הקטן, אני מאחוריו, נשענת עליו, הידיים שלי חובקות את מותניו, ואני עוקבת מעבר לגבו אחרי מעשה חיתוך הסלט – חיתוך מדויק, לא קטן מדי, לא גדול.

מאז כל ערב, כל סלט, אני חותכת כמו שהוא לימד אותי: עגבניות בשלות מלאות עסיס מימי זרוע גרגרים אדומים – לפלחים; מלפפון – לקוביות קטנות מדויקות; בצל ירוק – בחצאי עיגולים; זורה נקודות זעירות של פטרוזיליה רעננה, מוסיפה עלים של זעתר טרי מהגינה; יוצקת שמן זית בנדיבות עד שהוא עוטף את הירקות בבוהק חלקלק, מלח ופלפל גרוס, כמה טיפות של לימון. מגרדת את הפטה פנימה. קולו עדיין מזהיר אותי. ערוב זהיר, לא לשבור את הירקות, לא למעוך אותם. כל ערב, כל סלט אני שומרת שלא למעוך, כדי שאפשר יהיה לחוש בירקות אחד לאחד, בטעמים הנפרד, במרקם השונה. שומרת את ההוראות המדויקות שלו, את הטעם בחך, הטעם שנצרב כבר בתוך התאים של הגוף ונספג אל עצמו.

לקח לי זמן עד שלמדתי להתמסר גם לטעמים חדשים ולניחוחות שלא הכרתי, למגע ידו של אסף, המגיעה אל גופי אחרת ומשכיחה מעט. אני פותחת את חלון המטבח אל הגינה, נושמת אלי את ריחות ההדרים, את מתיקות הניחוח של היסמין המתעורר ומטפס לאורך המרזב עד הגג.